

AQUAPRI A/S
Havnevej 18
3300 Frederiksværk

Sendt på aquapri@aquapri.dk

Kystdirektoratet
J.nr. 18/02077-15
Ref. Martin Cenholt
Kjeldgaard
20-02-2020

Afgørelse

Dispensation til fortsat opbevaring af havbrugsringe, netbure, mv. inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 8h Sortsø By, Gundslev i Guldborgsund Kommune

Ansøgning

På baggrund af anmeldelser fremsendte Kystdirektoratet den 15. januar 2020 partshøring om lovliggørelse af opstillede fodersiloer, kontorpavillon samt periodevis opbevaring af netbure, havbrugsringe, mv. på matr. nre. 8h og 8n Sortsø By, Gundslev.

På vegne af ejer, har advokatfirmaet Kromann Reumert den 6. februar 2020 ansøgt om, at forholdene lovliggøres retligt ved dispensation.

Afgørelse

Indledningsvist bemærker Kystdirektoratet, at fodersiloer og kontorpavillon har været opstillet på matr. nr. 8n Sortsø By, Gundslev før den udvidede strandbeskyttelseslinje trådte i kraft og derfor er lovligt eksisterende.

Kystdirektoratet giver hermed dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens¹ § 65b, stk. 1, jf. § 15, til fortsat oplag af netbure, andet oplag og til vinteropbevaring af havbrugsringe.

Dispensationen vedrører *alene* strandbeskyttelseslinjen. Andre tilladelser efter anden lovgivning kan være nødvendige.

Dispensationen er ikke endelig før klagefristens udløb - se nærmere i afsnittet om klagevejledning nedenfor. Hvis der bliver klaget over afgørelsen er dispensationen ikke endelig, før klagesagen er færdigbehandlet, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet konkret bestemmer andet.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse

Redegørelse for sagen

Ejendommene matr. nre. 8h og 8n Sortsø By, Gundslev er beliggende på Sortsøvej 18A og 20, 4850 Stubbekøbing, ved Sortsø Havn, i Guldborgsund Kommune.

Matr. nr. 8h Sortsø By, Gundslev ligger på Sortsøvej 20 og er i BBR noteret som beboelsesejendom i landzone. Matr. nr. 8n smst er beliggende på Sortsøvej 18A og er noteret som ubebygget areal, ikke landbrug, i landzone. Begge ejendomme ejes af Aquapri A/S, Havnevej 18, 3300 Frederiksværk. Matr. nr. 8n var undtaget strandbeskyttelse frem til den udvidede strandbeskyttelseslinjens i kraft træden i Storstrøms Amt den 15. august 2001. Matr. nr. 8h har været omfattet siden 1937.

Kystdirektoratet modtog anmeldelser af, at der på matr. nr. 8n i mange år har været opstillet en kontorpavillon samt fodersiloer på havnearealet ved Sortsø Havn, hvor der videre sker oplag af blandt andet netbure. På naboejendommen, matr. nr. 8h, sker der vinteropbevaring af havbrugsringe, alt sammen til Grønsund Havbrug.

Af anmeldelserne fremgår, at der ikke er meddelt dispensation til opstilling af faciliteterne eller til vinteropbevaring af havbrugsringe, hvorfor det må være ulovligt i forhold til strandbeskyttelsen. Det oplyses videre, at oplag og opstilling sker udenfor det areal, der ved lokalplan er udlagt til havneformål. Kystdirektoratet anmodes om at sørge for at forholdene lovgiggøres.

Med anmeldelserne er fremsendt billeder af forholdene, et notat om forholdenes lovlighed samt en vurdering i forhold til Guldborgsund Kommunes ansøgning af 29. maj 2018 om at få ophævet strandbeskyttelseslinjen på havnen.

Kystdirektoratets sagsbehandling har afventet, at der blev truffet afgørelse om eventuel ophævelse af strandbeskyttelsen på havnen jf. naturbeskyttelseslovens § 69. stk. 3. Kystdirektoratet meddelte den 11. december 2019 meddelt afslag på ansøgningen om ophævelse, og umiddelbart herefter opstartet sagsbehandling af anmeldelsessagerne. Direktoratet fremsendte den 15. januar 2020 partshøring om lovgiggørelse af anvendelse og faciliteter til ejendommens ejer og varslede samtidigt påbud om lovgiggørelse. På vegne af ejer ansøgte advokatfirmaet Kromann Reumert den 6. februar 2020 om retlig lovgiggørelse af forholdene.

Sagen drejer sig om, at der på ejendommene er opstillet fodersiloer og en kontorpavillon, sker blandet oplag samt at der sker vinteropbevaring af havbrugsringe.

Skråfoto fra 5. juni 2019, siloer og pavillon er opstillet indenfor den røde cirkel, vinteropbevaring sker indenfor blå streg (Kystdirektoratets indtegning)

Af ansøgningen fremgår, at Grønsund Havbrug er etableret i 1985. Siden havbrugets etablering, har der været opbevaret udstyr, herunder havbrugsringe, på de omkringliggende arealer. 22. maj 1992 meddelte Nørre Alslev Kommune, som i dag er en del af Guldborgsund Kommune, landzonetilladelse til at udstykke Sortsøvej 20. Af landzonetilladelsen fremgår, at arealet skal anvendes til oplag til fiskerierhvervet, oplag af grej til havbruget og som stejleplads. Det areal, der blev udstykket er i dag Sortsøvej 18A.

18. december 1998 fremsendte ejerne ansøgning om landzonetilladelse til opstilling af fodersilo på det udstykkede areal. Af ansøgningen fremgår, at arealet anvendes som oplagringsplads til havbruget og at anvendelsen agtedes fortsat. I henhold til ansøgningens vejledning, skulle ansøgningen efter udfyldelse af kommunen, videresendes til Storstrøms Amt. Det ses ikke om dette er sket. Den 5. januar 1999 ansøgte om byggetilladelse til opstilling af en fodersilo. Kommunen meddelte den 12. januar 1999 tilladelsen.

Havbruget anvendte frem til 1999 dele af Sortsøvej 20 til opbevaring af havbrugsudstyr. I 1998 blev der indgået lejeaftale med ejeren om (fortsat) anvendelse til opbevaring, med aftalestart 1. januar 1999.

4. november 2009 meddelte ejer Guldborgsund Kommune, at man agtede at etablere en bundfældningstank til pavillonen på Sortsøvej 18A. Kommunen meddelte af etableringen forudsatte udtalelse fra forskellige afdelinger i kommunen. Korrespondancen mellem de to afdelinger i kommunen blev indledt og ansøger oplyser, at det må antages at lovligheden af anlægget blev påset af myndigheden.

1. november 2017 har den nuværende ejer overtaget Sortsøvej 20 fra den tidligere ejer.

Af ansøgningen fremgår, at den nuværende anvendelse således har pågået siden 1985.

Relevante dokumenter i forhold til ovenstående, er medsendt ansøgningen.

Ansøger finder herefter, at Kystdirektoratet, på baggrund af en almindelig passivitetsvurdering, har fortabt retten til at kræve fysisk lovliggørelse på baggrund af, at myndighederne vidste, eller burde have vidst, at aktiviteten er foregået i 35 år. Ansøger påpeger videre, at der har adskillige lejligheder til at påtale anvendelsen, havde man ønsket dette. Helt eksplicit fremgår det af landzonetilladelsen fra 22. maj 1992, at havbruget anvender arealerne, på samme vis som i dag. Imidlertid oplyser ansøger, at havbrugsaktiviteten har forudsat tilladelse siden 1980'erne, hvorfor myndighederne allerede i 1980'erne har været bekendt med aktiviteten. I forbindelse med havbrugets adskillige ansøgninger, har myndighederne ikke på noget tidspunkt oplyst ejer, at arealerne var pålagt strandbeskyttelse og påtalt forholdene overfor ejer.

Ansøger finder videre, at ejer er i god tro, på baggrund af de mange ansøgninger stilet til myndighederne, hvor strandbeskyttelsen ikke på tidligere tidspunkt er bragt i spil.

Af byggetilladelsen til siloerne fremgår specifikt, at tilladelsen ikke må gives, hvis det vil stride imod naturbeskyttelsesloven. Myndighederne har ved ikke at iagttage dette, bestyrket ejers tro på, at anvendelsen var lovlig.

Ansøger henviser videre til, at der efter Naturklagenævnets afgørelse af 27. august 2007 om tilsvarende oplag ved andet havbrug, skal meddeles dispensation. Afgørelsen, anfører ansøger, er det afgørende prejudikat. Naturklagenævnet meddeler dispensation til opbevaring af havbrugsringe samt netbure, på baggrund af, at aktiviteten er knyttet til havet og nødvendigvis må ligge ved kysten, samt at oplaget har en ringe højde og alene sker i vinterhalvåret. Afgørelsen er vedlagt.

Ansøger finder, at da omstændighederne i klagenævnets afgørelse og de konkrete omstændigheder i ansøgers sag er ens, tilsiger prejudikatsvirkningen, at der skal meddels dispensation til forholdene på ansøgers ejendom.

Lovgivning

Af naturbeskyttelseslovens § 15 fremgår det, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen.

Der kan gøres undtagelse fra bestemmelsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 65b.

Strandbeskyttelseslinjen administreres meget restriktivt. Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, dispenseres der kun, når der foreligger en begrundelse herfor, og når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Der kan endvidere ikke gives dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 15, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Ejendommene ligger ved Sortsø Havn og anvendes, efter det oplyste, blandt andet i tilknytning til driften af Grønsund Havbrug. Aktiviteterne foregår, i hvert fald alt overvejende og så vidt det kan ses på ortofotos (oprettede, målfaste flyfotos) og skråfotos, udenfor det areal, der ved lokalplan (lokalplan nr. 15 for en fritidshavn for enden af Sortsøvej ud mod Sortsø Gab i daværende Nørre Alslev Kommune, nu Guldborgsund Kommune) er udlagt til havneformål.

Matr. nr. 8n, der ligger i landværts forlængelse af havnen, var undtaget strandbeskyttelse frem til den udvidede strandbeskyttelseslinje trådte i kraft den 15. august 2001 i Storstrøms Amt. Anlæg og aktiviteter etableret eller påbegyndt inden denne dato, anses herefter for lovligt eksisterende i forhold til strandbeskyttelsen.

Af det oplyste, som Kystdirektoratet efter gennemgang af ortofotos ikke finder anledning til at tilsidesætte, fremgår, at pavillon, siloer, oplag, mv. allerede var etableret på matr. nr. 8n Sortsø By, Gundslev inden den 15. august 2001. Kystdirektoratet anser det herefter for lovligt eksisterende, og gør ikke videre.

Uagtet indholdet i lokalplanen, forudsætter aktiviteter og faciliteter indrettet og påbegyndt efter den 15. august 2001 på matr. nr. 8n samt tilbage til 1937 på matr. nr. 8h derfor, som udgangspunkt, dispensation fra naturbeskyttelseslovens bestemmelser om strandbeskyttelse vurderer Kystdirektoratet herefter, at der alene er tale om aktiviteter i form af oplag og vinteropbevaring på matr. nr. 8h Sortsø By, Gundslev.

Lovliggørelse

Et ulovligt etableret forhold kan lovliggøres enten retligt ved dispensation eller fysisk ved fjernelse/ophør. Forholdet skal i udgangspunktet behandles som om, der var indgivet en forudgående ansøgning om dispensation.

Da aktiviteterne sker udenfor det areal, der ved lokalplan er udlagt til havneformål, finder Kystdirektoratet umiddelbart, at der i forbindelse med en forudgående ansøgning om dispensation, ville have været foretaget en korrespondance med ejer om ikke aktiviteterne kunne flyttes indenfor det lokalplanlagte areal, hvilket ville være i tråd med administrationen af strandbeskyttelsen på havnearealer. En etablering udenfor det lokalplanlagte areal, ville have forudsat en særlig begrundelse – en begrundelse som ikke umiddelbart fremgår af det fremsendte ansøgningsmateriale.

Kystdirektoratet bemærker dog, at vinteropbevaringen af havbrugsringene sker på areal i tilknytning til havnen, let tilbagetrukket fra kysten og ikke på en i øvrigt uberørt kyststrækning. Havnen medfører at der er en naturlig tilgang til søterritoriet, for udskibning af faciliteterne, hvilket taler for en dispensation.

Myndighedspassivitet

Myndighedspassivitet kan forekomme i de situationer, hvor tilsynsmyndigheden er bekendt med et muligt ulovligt forhold, men ikke indenfor et rimeligt tidsrum har søgt forholdene lovliggjort. Det er en betingelse for, at myndighedspassivitet slår igennem, at tilsynsmyndigheden har gjort ejeren bekendt med, at myndigheden kender til forholdet.

I den konkrete sag, er det Kystdirektoratets vurdering, at tilsynsmyndigheden på strandbeskyttelse – i denne sag er der tale om fredningsnævnet frem til 1992, amtet fra 1992 frem til 2007, herefter staten – ikke på noget tidspunkt er gjort bekendt med anvendelsen af arealerne. Allerede fordi det ikke kan fastslås, at tilsynsmyndigheden har kendt til forholdet, kan der således, efter Kystdirektoratets vurdering, ikke forekomme myndighedspassivitet. Det er således ikke nok, at kommunen har kendt til forholdet, hvis ikke kommunen har underrettet den kompetente myndighed på strandbeskyttelsen herom.

Indrettelseshensyn

Det er i praksis antaget, at en myndigheds ret til at forlange fysisk lovliggørelse kan fortabes, når der er gået en vis længere tid. Der kan ikke fastsættes en generel tidsgrænse for, hvornår retten til at forlange fysisk lovliggørelse ophører, da det afhænger af en konkret vurdering.

I vurderingen indgår bl.a. karakteren af den ulovlige indretning samt en afvejning af den almene interesse i lovliggørelse over for hensynet til ejeren/brugeren af den ulovlige indretning.

Det må således som udgangspunkt antages, at jo stærkere en beskyttelsesinteresse, desto flere år skal der gå, før retten til fysisk lovliggørelse fortabes. Praksis hviler på et almindeligt indrettelsessynspunkt, hvorefter en ejer/bruger normalt, når der er gået meget lang tid, vil have indrettet sig i tillid til, at bestående indretninger på grunden, som ikke er blevet påtalt fra nogen side, anses for lovlige. Ofte er der sket et eller flere ejerskifter, og det er derfor svært at afgøre, om ejeren i sin tid havde grund til at tro, at forholdet var lovligt.

Efter det oplyste har aktiviteterne foregået upåtalet siden 1985, altså i 35 år. Ansøger har ad flere omgange ansøgt om tilladelse til etablering af faciliteter og oplyst kommunen om, at aktiviteterne – herunder vinteropbevaringen - foregik.

Vurdering

På baggrund af en samlet vurdering af aktivitetens beliggenhed i tilknytning til havnen, let tilbagetrukket fra kysten og den lange tid, opbevaringen uimodsagt er sket, finder Kystdirektoratet at der skal meddeles dispensation til fortsat vinteropbevaring af havbrugsringe, mv. på matr. nr. 8h Sortsø By, Gundslev. Det

er indgået i vurderingen, at ejer har oplyst kommunen om aktiviteten ad flere omgange (ejers gode tro), samt – i særlig grad – at aktiviteten ikke sker på en i øvrigt uberørt kyststrækning, hvilket har betydning for den samfundsmæssige interesse i håndhævelsen.

Det ansøgte vil endvidere efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Har du spørgsmål til afgørelsen, er du velkommen til at kontakte Martin Kjeldgaard på mackj@kyst.dk

Venlig hilsen

Hans Erik Cutoi-Toff
Områdechef

Afgørelsen er sendt til:

- Guldborgsund Kommune, kommunen@guldborgsund.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Guldborgsund, guldborgsund@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Storstrøm storstroem@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Guldborgsund, guldborgsund@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Kromann Reumert, Mads U. Østergaard, mtg@kromannreumert.com

kommunen@guldborgsund.dk; dn@dn.dk; guldborgsund@dn.dk;
fr@friluftsradet.dk; storstroem@friluftsradet.dk; natur@dof.dk;
guldborgsund@dof.dk; oestkredsen@botaniskforening.dk; miljo@kano-kajak.dk;
sager@jaegerne.dk; mtg@kromannreumert.com